

Jenin – sju år sena

Foto: Donald Boström

87 människor dog i israelernas attack mot Jenin i april 2002.

DET VAR FÖR drygt åtta år sedan, under Israels återockupation av de palestinska områdena. Israel hade attackerat Jenins flyktingläger, och rapporter hade kommit om stor förödelse och många dödade. Jenins flyktingläger var känt för sitt hårdnackade motstånd mot ockupationen. Jag och fotografen Donald Boström hade försökt ta oss in i Jenin under flera dagar, men området var avspärrat av den israeliska militären. När vi till slut kunde ta oss in i flyktinglägret så var den israeliska armén fortfarande grupperad på höjderna runt lägret. Det som mötte var fulkomligt pulvriserade hus, resultatet av de specialbyggda militära schaktmaskinernas aktiviteter som vi hade mött på vägen in. Några specialutbildade internationella team, som normalt letar efter överlevande efter jordbävningar, sökte livstecken i bråten. Den mycket fräna

lukten av lik sipprade upp ur marken på ett flertal ställen.

87 människor dog i attacken mot flyktinglägret, många av dem fick sitt eget hus över sig och krossades eller begravdes levande i rasmassorna. FN utsåg en undersökningskommission, ledd av blivande fredspristagaren Martti Ahtisaari, som skulle utreda om Israel hade begått brott mot folkrätten. Israel gav dock aldrig kommissionen tillstånd att arbeta.

Åtta år senare möter jag Abed Baldas, vars liv förändrades i ett slag i samband med den israeliska attacken. Abed var då 24 år och män i den åldern var per definition misstänkta motståndsmän. Två dagar innan han klev på en trampmina så greps han av de israeliska soldaterna.

– Dom slog mig och sade att jag skulle tala om var min bror var. Han var efterlyst av dem, säger Abed Baldas.

Efter några dagar släpptes han, Abed säger att han inte hade varit inblandad i aktioner mot den israeliska armén.

– Efter den stora attacken mot flyktinglägret då Abeds familjs hus raserades så gjorde militären en vecka senare ytterligare en snabb attack och spred trampminor.

Abed Baldas ritar hur minorna såg ut, rektangulära och något större än en tändsticksask.

– Jag gick längs gatan i lägret, men det var så mycket bråte att jag inte såg den. Jag kände något under foten och det knäppte till när jag lyfte på foten. Så smällde det. Min kompis som gick bredvid mig dog på en gång. Själv förlorade jag en hand och ett underben. En ambulans tog mig till sjukhuset i Jenin, efter kontakter mellan de palestinska myndigheterna och israelerna så fördes jag till

are

Abed Baldas försöker leva ett normalt liv.

ett israeliskt sjukhus. När jag vaknade såg jag ut som kebab i ansiktet.

Abed Baldas hade tappat mycket blod och han inser att han hade stor tur som överlevde. För sin rehabilitering och utprovning av protes skickades han till Iran. Han följdes dit av sin gravida fru, som han gifte sig med två veckor efter explosionen.

– Jag hade i alla fall en fungerande kroppsdel, säger han och skrattar. När jag hade blivit bättre så fick jag hjälp av min familj att öppna den här butiken.

Protesen fungerade inte tillfredsställande, så han fick hjälp av ett lokalt center i Jenin med egen protestillverkning.

– Nu fungerar den bra, och jag har anpassat mig till situationen och försöker leva så normalt liv som möjligt. Innan jag skadades så arbetade jag som byggnadsarbetare i Israel, men det går ju inte längre.

Om framtidsdrömmar så säger Abed Baldas att han inte har några.

– Det var över 60 år sedan min familj blev flyktingar, och här sitter vi fortfarande i ett flyktingläger. Israelerna har attackerat oss många gånger, kanske kommer de igen. Det är inte lätt att ha framtidsdrömmar här.